

ЦРАСВ. № 510/19. 11.2018.

СТАНОВИЩЕ

За доктората на Нуркелди Еспенбетов на тема „Съвременен модел за спортна подготовка за планински туризъм в районите на Казахстан“ за присъждане на образователно научната степен „Доктор“ по професионално направление 7.6 – Спорт, научна специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура).

Научен ръководител – доц. Николай Панайотов - доктор.

Изготвил становището: доц. Антон Хиджов - доктор

Представения за становище труд на Нуркелди Еспенбетов е в обем от 178 стандартни печатни страници и се състои от въведение, 4 глави, ползвана литература и приложения.

Имайки предвид състоянието и нивото на развитие на туристическата дейност в Казахстан, все по-разширяващото се присъствие на туристи в планините и особено в техните високи части, проблема разработван от докторанта има своята значимост и би намерил своето практическо приложение в съвременния живот и особено в дейностите както по организиране и провеждане на туристически походи във високата планина, така и във физическата подготовка и подбора на участниците в туристически походи. Разработваната тема е актуална и поради факта, че в съвременния етап от развитието на обществото в който основен проблем е нарастващата

хиподинамния заниманията с туризъм дават възможност за цялостно решаване на проблемите чрез средствата на туризма.

В увода на разработката доста нетрадиционно и в разрез с приетата форма на строеж на такива разработки докторанта ни запознава с актуалността на проблема, работната хипотеза, обекта и предмета на изследването. Те са формулирани точно и изчерпателно и въвеждат читателя в същността на разработвания проблем. Така формулирана обаче работната хипотеза не съдържа момента на предположение, а е представена по-скоро като постулат и не се нуждае от доказване.

В първа глава „Теоритически анализ и изследване на научния проблем” на 70 страници докторанта ни представя туристическата дейност като социално икономически феномен, природата и тенденциите на развитие на спортния туризъм и теоритичните и методологически основи на спортната подготовка за високопланински туризъм. Не на място в тази глава и не кореспондирайки с темата и целта на разработката са описани значимостта на достиженията на казахстанските изследователи на развитието на туризма и физико-географските характеристики на планините в Казахстан.

Докторанта е проучил значително количество информация обхващаща 193 заглавия от които 185 на кирилица и 8 на латиница.

Представянето на проблема и неговото моментно състояние според литературните източници обхванати от докторанта е достатъчен за детайлното изучаване на проблемите на спортната подготовка на туристите при участие в високопланински походи, но би се обогатил значително от анализа на повече съвременни заглавия на западни и американски автори.

В глава втора „Методология и организация на изследването“ – целта на разработката е формулирана ясно и обхватно. Никъде в анализа на литературните източници не се споменава съществува ли разработена такава програма до сега и нуждае ли се тя от осъвременяване. Ако това е така целта на разработката би следвало да бъде формулирана различно.

Задачите на изследването са коректно формулирани и достатъчни за постигане на поставена по горе цел.

Методиката на изследването е коректно избрана, а използвания инструментариум от методи и тестове са напълно достатъчни за постигането на поставените задачи и коректния и обхвaten анализ на резултатите което е видно и в главата посветена на анализа на резултатите от изследването. Използваният тестови инструментариум е твърде подробно описан и изпъстрен с излишни описания и обяснения. Докторанта борави свободно с широк кръг изследователски методики, които познава в детайли.

Организацията на изследването не е описана въобще в раздела „Организация на изследването“. В него погрешно са описани методите на изследването и използваните тестове. В първия раздел на тази глава „Постановка на научния проблем, хипотеза, цел и задачи отсъства работната хипотеза. Тя и поставена в увода на разработката, а според наименованието на този раздел мястото и е тук.

В главата „Резултати и анализ на ефективността на модела за базова подготовка“ резултатите от проведените изследвания и научни експерименти

са подробно описани, коректно и достатъчно задълбочено и обхватно са анализирани и онагледени чрез таблици и графики, което спомага на докторанта да достигне до точни и обхватни, свързани с резултатите от изследванията, изводи.

На основата на използваните статистически методи в голяма степен достоверно е потвърдена необходимостта от наличието на съвременен модел за подготовка на туристи при участие във високопланински походи. Стъпвайки на анализа на резултатите от подготовката и използваните технически средства докторанта доказва и ефективността на създадения модел на подготовка на туристи за високопланински походи.

Богатия преподавателски опит на докторанта в областта на физическото възпитание и организацията и провеждането на туристически походи са гаранция за коректния и обхватен анализ и интерпретиране на резултатите.

Разработката е добре онагледена с множество таблици, схеми и фигури, които спомагат за по-доброто и детайлно вникване в получените от изследванията резултати.

В главата „Изводи и препоръки“ Нуркелди Еспенбетов базирайки се на анализа на данните от изследванията формулира доста подробни изводи и препоръки за бъдещата работа които покриват поставените задачи на изследването и имат значителен практически принос за бъдещата работа на специалистите в областта на провеждането на високопланински туристически походи .

В критичен план имам следните забележки към работата на докторанта Нуркелди Еспенбетов:

1. Ползваните литературни източници биха могли да бъдат обогатени с разработки и на повече съвременни заглавия на западни и американски автори, което би обогатило разработката и би повишило практичската полза от нея.
2. Формулираните изводи са доста общирно изложени. По стегнатото им формулиране би било от полза за бъдещите ползватели на труда.

Въпреки посочените критични бележки темата която е разработил докторанта е дисертабилна и представлява принос към усъвършенстване на нивото на спортна подготовка и подбор на участници при провеждане на високопланински походи.

Представения автореферат е изготвен според изискванията и представя в концентриран вид дисертационния труд на докторанта.

Всичко посочено до тук ми дава основание да препоръчам на членовете на научното жури да присъдят на докторанта Нуркелди Еспенбетов образователната и научната степен „Доктор“ по професионално направление 7.6 – Спорт, научна специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на лечебната физкултура).

Изготвил становището

(
/доц. А. Хиджов д-р/